

Mora-(m)-l-(i)?

Autor Platon
Sunday, 27 July 2008

Veæina nas smatra se moralnim ljudima. Vjerujemo kako pomažemo jedni drugima samo rijetko se parazitirajuæi, kada nešto trebamo. Rado se sjeæamo kako smo baš toj osobi od koje trebamo pomoæ nosili tešku kutiju s petog kata prije tri i pol godine kada smo išli u kino, a padala je kiša i nikada nam nije teško napraviti dobro djelo. Ako je dobro plaæeno.

Veæina nas smatra se moralnim ljudima. Vjerujemo kako pomažemo jedni drugima samo rijetko se parazitirajuæi, kada nešto trebamo. Rado se sjeæamo kako smo baš toj osobi od koje trebamo pomoæ nosili tešku kutiju s petog kata prije tri i pol godine kada smo išli u kino, a padala je kiša i nikada nam nije teško napraviti dobro djelo. Ako je dobro plaæeno.

Nije sve tako crno. Naši su razlozi katkad vrlo uvjerljivi. Nemamo vremena, nemamo novca, nemamo snage. Nažalost, ovo sve je vrlo èesto i toèno pa ostaje vrlo malo manevarskog prostora za èisti altruizam. S jedne strane to je i zdravo jer osobe koje samo daju, a malo primaju na kraju izgore, no koliko altruizma ima i u nama?

Medicina je poŕrtvovna znanost. U svojoj ideji u nekim zemljama. Europska tradicija još je uvijek bliža shvaæanju zdravlja kao društvenog dobra pa je ono i besplatno. Dok ga god možemo platiti. S time u svezi i mi æemo jednoga dana biti suoèeni s moralnom dilemom. Koliko naplatiti svoje znanje?

S jedne strane tu je zakon novca. Jesti moramo, a luksuz nitko neæe odbiti. S druge strane tu je medicinska deontologija. Lijeènik je dužan pomoæi svakome tko njegovu pomoæ treba. U davnim vremenima Hipokrata bolesnike su èuvali bogovi i malo koji lijeènik bi se usudio okrenuti pogled. Danas su gdjegod bogove zamijenila zdravstvena osiguranja i odvjetnici pa se malo koji lijeènik usudi i pogledati.

Kao razumno biæe shvaæam kako se i ovdje treba naæi zlatna sredina. Krenuti se može od malih stvari koje Vas neæe koštati, a osjeæat æete se bolje. (Barem tako tvrde neuroznanstvenici koji su pronašli „ centar za altruizam“ u mozgu, no to je neka druga prièa...) Recimo... Darujete krv! U Petrovoj æe ju uvijek rado primiti, pogotovo u ljetnim mjesecima kada je broj operacija veæi.

Tu moram priznati - ne govorim iz iskustva. Užasavam se igle pa ju i izbjegavam. (Da, i onu drugu iglu!) No, dobrotvori možemo biti na više naèina. Pomaganjem susjedima, volontiranjem, radom u nekoj od socijalno aktivnih organizacija, a ako Vam treba poticaj sjetite se kako pomažuæi drugima, pomažete i sebi, jer mijenjate društvenu svijest pa se možda netko nađe u blizini kada æete i Vi trebati prijateljsku ruku..